

Hà Nội, ngày 01 tháng 9 năm 2023

Số: NNHD-09/TAYN/TTCN

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC TÂY NGUYÊN
THỜI HẠN THÁNG**

(Từ ngày 01/09/2023 đến ngày 30/09/2023)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 8, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong 82 - 89%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 356 - 539°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 92 - 97mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 35 - 179mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 24 - 31°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 17 - 23°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Tây Nguyên phổ biến cao hơn TBNN (trung bình nhiều năm) từ 1,0-1,5°C. Tổng lượng mưa (TLM) phổ biến cao hơn từ 20 - 40% so với TBNN cùng thời kỳ, có nơi cao hơn 80%.

Trong tháng 8, nhiều nơi trong khu vực đã xuất hiện các loại hình thời tiết nguy hiểm ở quy mô nhỏ như dông, lốc, sét, mưa đá. Khu vực Tây Nguyên liên tục có mưa trong nhiều ngày từ 01-05/8 và 13/8 đến nay. Từ ngày 01 - 02/8 tại các tỉnh Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông; từ ngày 02 - 03/8 tại Gia Lai và Đắk Nông; từ ngày 5 - 7/8 liên tục mưa to và sạt lở đất tại tỉnh Đắk Nông (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG)

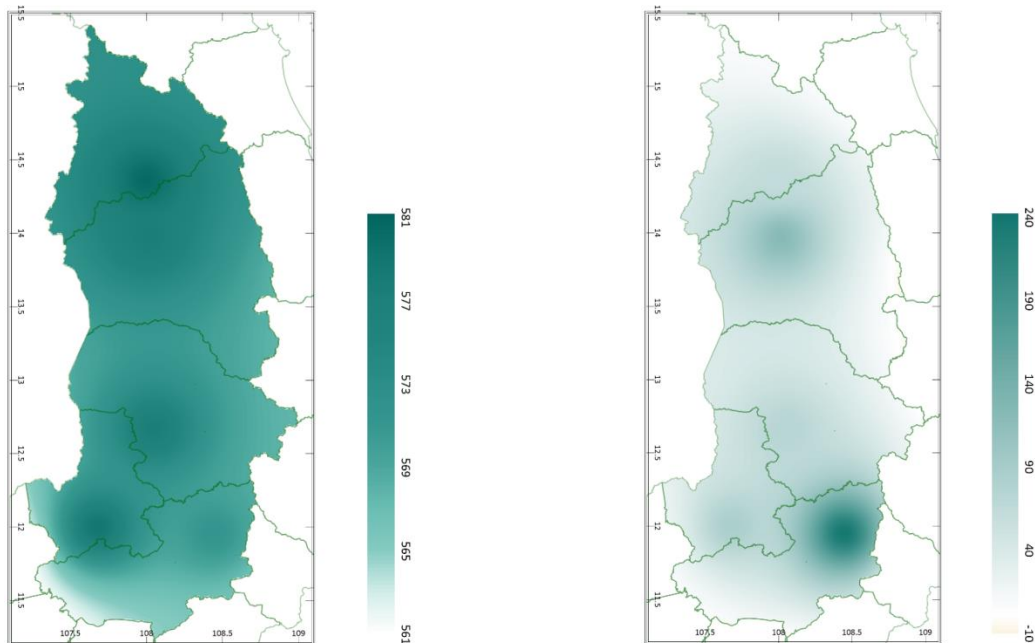
Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01 - 31/8/2023)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 8
Độ ẩm không khí (%)	80 - 91	79 - 87	82 - 89	82 - 89
Nhiệt độ tối cao (°C)	23 - 31	25 - 32	25 - 31	24 - 31
Nhiệt độ tối thấp (°C)	17 - 23	17 - 23	18 - 23	17 - 23
Tích ôn hữu hiệu (°C)	113 - 178	121 - 184	122 - 179	356 - 539
Mưa hữu hiệu (mm)	37 - 59	10 - 71	33 - 67	35 - 179
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	31 - 32	31 - 32	31 - 32	92 - 97

Từ ngày 01 - 02/8 tại các tỉnh Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông; từ ngày 02 - 03/8 tại Gia Lai và Đắk Nông xảy ra mưa to - rất to gây sạt lở và thiệt hại đáng kể về nông nghiệp trong khu vực như: một số diện tích cây ăn quả bị đổ ngã, hoa màu bị dập nát gãy đổ, lúa bị ngập úng, đổ ngã; từ ngày 5 - 7/8 liên tục mưa to và sạt lở đất tại tỉnh Đắk Nông đã gây thiệt hại đáng kể cho cây trồng, một số diện tích rau màu đã bị vùi lấp, dập nát, hư hại hoàn toàn; một số diện tích cây công nghiệp và cây ăn quả bị gãy đổ.

Thời tiết khu vực trong tháng 8 có mưa diện rộng, độ ẩm cao đã tạo điều kiện thuận lợi cho bệnh nứt thân xì mũ tiếp tục gia tăng trên những vườn sầu riêng, nhất là trên những vườn chăm sóc kém, không thoát nước tốt. Ngoài ra, bệnh chết nhanh, bệnh chết chậm, tuyến trùng hại rễ... phát sinh và gây hại trên các vườn tiêu giai đoạn nuôi quả, gây hại nặng cục bộ trên những vườn cây lâu năm chăm sóc kém; nhện đỏ, bọ xít muỗi, bọ cánh tơ tiếp tục hại phát sinh gây hại trên cây chè; bọ xít muỗi tiếp tục gây hại trên Cà phê chè ở Lâm Đồng, bọ cánh cứng, rệp sáp, rệp vảy, bệnh khô cành, khô quả, mọt đục quả, bệnh thán thư, bệnh gỉ sắt,... tiếp tục gây hại trên cây ăn quả. Ngoài ra, rầy nâu, rầy lưng trắng, bệnh khô vằn,... gây hại tăng trên lúa Hè Thu; trên cây ngô sâu keo mùa thu, sâu đục thân, bệnh đốm lá, bệnh khô vằn tiếp tục phát sinh và gây hại; bệnh mốc sương, bệnh virus, thán thư, đốm lá, ruồi hại lá tiếp tục gây hại mạnh trên rau họ cà; sâu tơ, bọ nhảy, bệnh sưng rễ, thối nhũn, thối hạch, bệnh cháy lá,... trên cây rau họ thập tự.

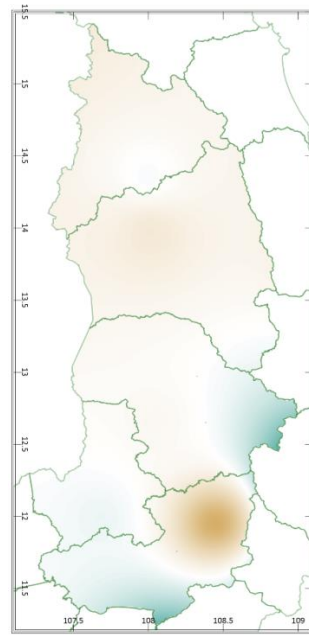
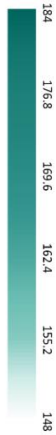
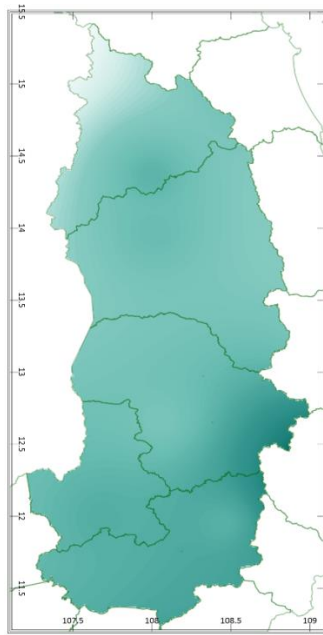
2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (Từ ngày 01/9/2023 đến ngày 30/9/2023)

a) Tổng tích ôn hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

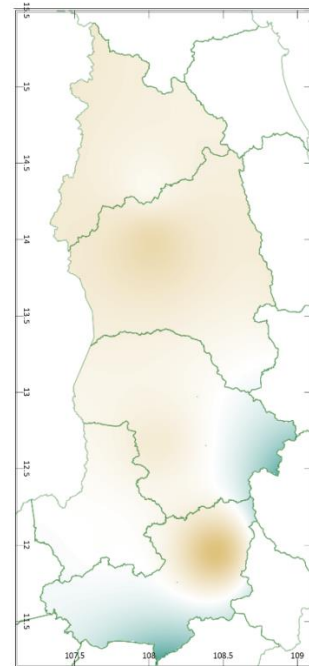
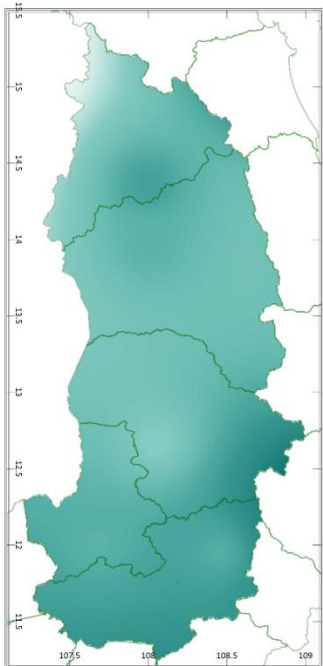
Hình 1: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

a) Cân bằng nước

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 3: Bản đồ nhu cầu nước tưới

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 31 - 33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 24 - 25°C. Tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 194 - 202°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 183 - 195°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 191 - 197°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng nhiệt độ tích lũy tại các tỉnh trên khu vực Tây Nguyên có xu thế cao hơn so với cùng kỳ từ 40 - 240°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 0 - 2mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 11 - 79mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 11 - 69mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại hầu hết các tỉnh trên khu vực Tây Nguyên có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ, dao động trong khoảng 19 – 75mm; riêng một phần phía Đông tỉnh Đắk Lắk, phía Tây của tỉnh Đắk Nông và phía Tây của tỉnh Lâm Đồng có xu thế cao hơn so với cùng kỳ năm trước ở mức tương ứng từ 9 – 65%.

Độ ẩm không khí tháng 9/2023 dao động trong khoảng 88 - 93%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 157 - 162mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng về cơ bản được đảm bảo (có thể cao hơn so với nhu cầu khoảng 51 - 57%).

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 9
Độ ẩm không khí (%)	91 - 94	84 - 91	86 - 93	88 - 93
Nhiệt độ tối cao (°C)	29 - 33	31 - 33	29 - 32	31 - 33
Nhiệt độ tối thấp (°C)	25 - 25	24 - 25	24 - 25	24 - 25
Tích ôn hữu hiệu (°C)	179 - 196	188 - 194	176 - 189	572 - 581
Mưa hữu hiệu (mm)	55 - 61	51 - 56	50 - 64	157 - 162
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	33 - 34	33 - 34	33 - 33	99 - 101
Cân bằng nước (%)	51 ÷ 57%			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình khu vực Tây Nguyên phổ biến cao hơn khoảng 0,5°C so với TBNN cùng thời kỳ; Tổng lượng mưa phổ biến cao hơn khoảng 10 – 15%, có nơi cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ. Trong tháng 9, gió mùa Tây Nam nhiều khả năng gây ra nhiều ngày có mưa rào và dông ở khu vực Tây Nguyên, cục bộ có ngày xuất hiện mưa dông mạnh kèm mưa lớn, mưa tập trung nhiều vào thời điểm chiều tối; tiếp tục đề phòng các hiện tượng dông, lốc, sét, mưa đá. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Trong tháng 9, cây Hồ Tiêu trên khu vực đang trong giai đoạn nuôi quả - chắc quả. Đây là giai đoạn tiêu cần đủ chất dinh dưỡng, cũng là thời kỳ quyết định năng suất và chất lượng của hạt tiêu, tuy nhiên, đây cũng là giai đoạn tiêu rất nhạy cảm với nấm bệnh gây hại. Dự báo thời tiết tuần tới khu vực Tây Nguyên có mưa rào và dông, cục bộ có mưa lto, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng tại khu vực có thể cao hơn so với nhu cầu trong khoảng từ 51 - 57%, do

đó, người dân cần đặc biệt chú ý khơi thông hệ thống kênh mương, rãnh thoát nước để nhanh chóng thoát nước khi có mưa to, hạn chế tối đa ngập úng và không để nước đọng ở gốc tiêu gây rụng quả và phát sinh nấm bệnh ở gốc, rễ. Đồng thời, bổ sung đầy đủ chất dinh dưỡng cho cây tiêu nuôi quả, bón phân đầy đủ và cân đối dinh dưỡng đa, trung và vi lượng. Điều kiện thời tiết tháng tới thuận lợi cho một số sâu bệnh phát sinh gây hại trên tiêu gia tăng như: bệnh chết nhanh, rệp sáp, bệnh tuyến trùng, bệnh chết chậm... cần thường xuyên kiểm tra, kịp thời phòng trừ nấm bệnh hại tiêu, bổ sung cân đối, đầy đủ chất dinh dưỡng, giúp tiêu tăng cường sức đề kháng, hạn chế nguy cơ nhiễm bệnh lây lan trên diện rộng.

Cây ăn quả chủ yếu đang trong giai đoạn chăm sóc sau thu hoạch, một số vườn đang thu hoạch đợt cuối. Giai đoạn sau khi thu hoạch cây thường bị tổn thương, suy yếu và mất dinh dưỡng, do đó, việc chăm sóc cây trồng thời kỳ này rất quan trọng, ảnh hưởng đến năng suất vụ tiếp theo. Người dân cần lưu ý tiến hành cắt tỉa các cành già, cành sâu bệnh, cành vượt nằm bên trong tán, cành bị che khuất để tạo sự thông thoáng, kích thích ra chồi mới và hạn chế sâu bệnh gây hại. Dự báo tháng tới, khu vực có mưa rào và dông (mưa tập trung vào chiều tối và đêm), cục bộ có mưa to, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng cao hơn so với nhu cầu khoảng 51 - 57%, do đó, cần khơi thông mương rãnh, thoát nước kịp thời khi xảy ra mưa to, không để nước đọng gốc cây. Điều kiện thời tiết tháng tới thuận lợi cho rệp sáp, nhện đỏ, bệnh greening, bệnh vàng lá thối rễ,... gây hại trên cây ăn quả, do đó, cần lưu ý kiểm tra, theo dõi và chủ động các biện pháp phòng trừ sâu bệnh có hiệu quả.

Tin phát ngày: 01/9/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/10/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng